

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Катя Иванова Владимирова - – член на научно жури за дисертационния труд на докторанта на НБУ Борис Хаджипетков на тема: **“Дефицити и приоритети на комуникационните практики в местното самоуправление в Република България”** за получаване на образователна и научна степен „доктор” по научната специалност „Организация и управление на извън производствената сфера (публична администрация) в професионално направление 3.7. Администрация и управление

Дисертационният труд на Борис Филип Хаджипетков е в общ обем от 237 страници и включва: увод, три изложение по темата, заключение, три приложения и Списък на използваната литература и източници. Приложеният списък на използваната литература и други източници е представен на 11 страници е впечатляващ и респектиращ, свидетелства не само за образователната, но и за изследователската подготовка на докторанта. Той съдържа: списък на нормативни актове, стратегии и документи на български език; използвана специализирана литература от 24 заглавия на български и руски език и на чужди езици 63 - главно на английски език и 152 интернет базирани източници. Това позволява да се твърди, че докторантът познава много добре литературата и научните постижения, нормативните актове, политиките и практиките в изследваната област.

Актуалността, значимостта, потребностите на практиката и изследователския интерес към темата предопределят конструкцията и съдържанието на докторската дисертация. На практика изследването се разполага в развитието на теоретично-методологическите подходи на съвременното публично управление на местно равнище и усъвършенстването на практиката в областта на комуникационните стратегии в контекста на продължаващите реформи в органите на местно самоуправление. Както посочва и докторантът /с. 5/ от Автореферата,“...един от най-важните и същевременно от най-неизследваните аспекти на това управление са неговите комуникационни практики независимо от факта, че състоянието им е ключово за задоволяване и практикческото осъществяване на критериите за добро местно самоуправление...“.

Изследването е оригинално и в този си обхват и структура и първо по рода си у нас. Както посочва и автора /с.8/ изследва се област, в която липсват разработки и знание относно доминиращите феномени случващи се в нея“. Обект на изследване е една нова и значима по своя характер

област от реформите, които се провеждат у нас през последните две десетилетия в публичната администрация – комуникационните стратегии и практики в България. По своя характер изследването е многоаспектно, третират се социални, икономически, социологически и други аспекти, концепциите за промяна, направените реформи, както и първите резултати, открояват се постиженията, но и предизвикателствата за бъдещето, правят се предложения, резултат от изследването на практиката и решенията в различни общини, проведени в страната социологически изследвания и други проучвания на докторанта. Целта на дисертацията е “...определяне на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики в местното самоуправление...” /с.2/ . За реализиране на поставената цел авторът прилага система за класифициране, анализ и оценка на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики и на нейна основа се идентифицира актуалното състояние на практиката в изследваната област и се правят препоръки за тяхното подобряване. За постигане на целта са поставени пет конкретни задачи, които са успешно реализирани с осъществяването на изследването и представения дисертационен труд.

Предмет на изследването са комуникационните практики в местното самоуправление в България, осъществявано от местните власти и местната администрация. Затова и конкретен обект на изследване са местните власти и подпомагащите ги администрации, обособени в две групи: всички райони на Столична община и всички общини в България с население над 10 000 души. Тезата, която докторантът защитава се свежда до твърдението му, че ”Все още, състоянието на външните проактивни и Интернет базираните комуникационни практики, осъществявани от местните власти и подпомагащите ги администрации, не съдействат достатъчно за разгръщане на комплексните процеси на децентрализация.” (с.6). Като допълнителна и съпътстваща тази основна теза е допълнено, че “... актуалното състояние на тези практики не съдейства за пълноценното възползване от многопластовата институционална и социална съвременна реалност с цел постигане на осигуряваща възможности местна управленска среда, съответстваща на критериите за добро местно самоуправление“ /пак там/. Основните методи и подходи, които използва докторанта за постигане на поставената цел и задачи са: системния, комплексен и интердисциплинарен подход; интегриран нормативен модел на комуникационни практики на местната власт на чиято база се дефинира специфичен методичен апарат. Изследването има двойно предназначение доколкото, от една страна е насочено към задълбочаване и разширяване на теоретичните и методични подходи за класифициране, изследване и анализ на ролята на проактивното комуникационно взаимодействие в развитието на процесите на децентрализация и местно самоуправление в страната, и, от друга, да предложи конкретни управленски препоръки за подобряване

състоянието на комуникационните практики на местните власти и подпомагащите ги администрации, така че те да бъдат в унисон с нормативните изисквания на теорията и практиката на местното самоуправление, както и да бъдат адекватни спрямо изискванията, налагани от съвременната комплексна социално-икономическа среда. /с.7/.

В края на увода са посочени приетите седем ограничителни условия при дисертационното изследване поради неговия широк обхват.

Дисертационният труд има трите класически основни части: теоретична, очертаваща рамката на изследването на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики в местното самоуправление; методическа - методите на научното изследване и операционализирането на теоретичните постановки; аналитична, включваща анализ на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики на местните власти в България.

Основните теоретични и актуални въпроси са поставени и представени в първата част от дисертационното изследване. Това са организацията на системата на местно самоуправление, нейната децентрализация на съвременния етапи, ролята на комуникационното взаимодействие и нормативните рамки на комуникационните практики на местните власти на съвременния етап /междубщинско партньорство, комуникация с централната власт, международната комуникация на местните власти, връзката с електронното управление, прозрачността и отчетността в местното самоуправление.

Втората глава е логично продължение на първата и в нея се операционализират теоретичните постановки от първата чрез използване, от една страна на направленията и критериите за оценка на проактивните комуникационни практики на местната власт, и, от друга – чрез използване на направленията и критериите за оценка на Интернет базираните комуникационни практики на местните власти в контекста на специфичните предмети на изследване /информация, транзакции и електронно взаимодействие/. На основата на приетата теоретична рамка и методи на изследване и операционализиране в третата глава се представят резултатите от конкретното изследване – на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики на местните власти в България. Обект на анализ на първо място са проактивните комуникационни практики на всеки от 16-те райони на гр. София, и, на второ място – общините в страната, осъществявани чрез официалните Интернет страници чрез анализ по направленията информация, транзакция и електронно взаимодействие. На основата на анализите в посочените направления в самостоятелни точки се представят обобщените изводи и препоръки, от една страна за проактивните комуникационни практики на районите в София, и, от друга страна чрез официалните Интернет страници на общините в България. На

тази основа се правят редица предложения с практическо значение. Самостоятелно място е отделено на представянето на препоръчителен модел за подобряване на електронно базираните практики на местните власти, за които са установени сериозни дефицити.

За изследването се използвани различни подходи и източници на информация. Важно място заема, даденият в Приложение 3 Въпросник “Комуникационни практики на местните власти“.

В Заключението се представят в синтезиран вид изложението и важните акценти на направеното изследване. На първо място докторанта представя предмета на изследването си и направеното с дисертационното изследване по поставените задачи. На тази основа се правят обобщения и изводи.

В обобщение на представените дотук резултати и направените изводи и предложения от изследването може да се обобщи, че *научните приноси* са в двете основни направления: обогатяване на съществуващото знание и приложение на научните достижения в практиката. Докторантът демонстрира добро познаване на теоретичните и практическите аспекти на изследвания проблем, прави обосновани обобщения и предложения.

Конкретните *научни и научно-приложни достижения на докторанта*, с направеното в дисертационното изследване, са главно в областта на:

1. Теоретичния анализ и извеждане на конкретни нормативни фактори, които предопределят специфичната роля и зависимости на комуникационните практики в местното самоуправление. Предложена е система за класифициране, анализ и оценка на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики.

2. Методологията на управлението на комуникациите в условията на самоуправлението на равнище общини. Изведен е нормативен модел на комуникационни практики в местното самоуправление, с който се задава стандарт за поведение на местните власти и подпомагащите ги администрации в условията на съвременното общество.

3. Направено практическо изследване, анализиране на състоянието на външните проактивни комуникационни практики на районите на Столичната община. Разработено е предложение за комуникационна платформа за подобряване състоянието на електронно базираните комуникационни практики на местните власти и администрация.

4. Извеждане на предложения за подобряване управлението на равнище местно самоуправление с усъвършенстване на прилаганите комуникационни стратегии и платформи. Предложен е препоръчителен модел на е-комуникационна платформа за подобряване на състоянието на електронно базираните комуникационни практики на общините в страната. Формулиране на изводи и конкретни предложения на базата на основните

резултати за подобряване на поведението на местните власти, за да могат те да бъдат адекватни на изискванията и предизвикателствата на съвременното общество.

Дисертацията е добре оформена и илюстрирана с таблици, графики и др. Използвана е актуална информация, резултати от въпросници..

Струва ми се, че дисертационният труд би спечелил повече, ако комуникациите на равнище местно самоуправление не се третираха главно като практика, която трябва да се развива и усъвършенства, а бяха видяни и като политика – с недостатъците и с възможностите им за по-добро управление и връзка със заобикалящия свят – население, социални партньори, граждански сектор, централна власт, международни структури и организации.

Мисля, че дисертационния труд щеше в още по-висока степен да повиши своите качества, ако беше използван друг подход за Заключение, а именно то да не разказва какво е замислено и направено, да не бъде негова анотация, а да бъдат в него систематизирани, групирани и ранжирани обобщенията, изводите и предложенията, които се съдържат в изследването, но са останали при отделните елементи на дисертацията. Биха могли да се избегнат и многото повторения при една по-стегната структура и логика на изложението. Дисертацията би спечелила и от редакция, която би намалила повторенията, чуждиците и други.

Авторефератът представя добре дисертационното изследване, както и неговите основни приноси. Посочени са и две публикации на докторанта по темата, едната в Годишника на Центъра по публична администрация на НБУ /2008 г/ и другата в сп. Икономически алтернативи на УНСС /бр.3 от 2009 г/.

В заключение, на основата на посочените достижения в дисертационния труд с научно-приложен характер, предлагам на уважаемите членове на журито да присъдят образователната и научна степен “доктор” на Борис Филипов Хаджипетков по научната специалност „Организация и управление на извън производствената сфера (публична администрация) в професионално направление 3.7. Администрация и управление.

02.01.2023 г.
гр.София

проф. д-р Катя Владимирова